

tium (Hage: Saa skulde man ladet være at kjøbe!) Ja, hvis vi havde været saa kloge paa det Forhold som nu, eller set Følgerne, saa vilde vi have fulgt det ærede Medlem i 1879 og stemt imod. Det var en Vildmand, vi den Gang gik paa. Men vil man ikke gaa bort fra Statsbanedriften helt og holdent — det kan jo være, man af forskjellige Grunde er bange derfor — saa vil jeg henstille, om det ikke var fornuftigt, at Staten indskrænkede Driften til alene at gjælde Hovedruterne, og se, om det ikke var muligt at bortforpagte Sidebanerne paa en eller anden Maade; thi saaledes som det er, kan og bør det ikke være, og Staten kan heller ikke forsvare vedblivende at lade det gaa saaledes. Jeg kan ikke indse, at der var nogen uoverkommelig Vanskelighed ved, at Staten drev Hovedruterne Kjøbenhavn—Fredericia—Frederikshavn—Bamdrup, Kjøbenhavn—Gjedser og vel ogsaa Kjøbenhavn—Helsingør; men at presse samtlige Sidebaner ind i det System, som gjælder for disse Ruter, det tror jeg kun kan føre til ubehagelige Følger; men vil man ikke gaa nogen af disse Veie, saa vil jeg meget indtrængende anmode den høitærede Sidenrigsminister om at benytte sig af den Myndighed, han sidder inde med, og sørge for at faae en Mand, som med eminent Dydighed kan bringe et andet System i Driften, send der hidtil er bragt til Veie. Jeg har talt med kyndige Jernbanemænd om det Spørgsmaal, og jeg har hørt fra Flere — det er i det Hele taget noget vanskeligt at faae de Folk til at tale rent ud, da de jo ogsaa til en vis Grad have Mundkurv paa — men jeg har med Fornøielse forhandlet med Mænd, som jeg veed, have Forstand paa disse Forhold, og hvis Mening jeg sætter Pris paa, og de have erklæret, at det Fornuftigste var at faae en anden Mand i Spidsen for Statsbanedriften, der med praktisk Kjendskab til den Sag forenede Organisations- og Ad-ministrationstalent i det Hele taget. En saadan ny Overledelse vilde ganske sikkert, hvis den havde en tilstrækkelig haard Haand, begynde med at afstedige i det Mindste $\frac{3}{4}$ af Behoerne i det saafaldte „Cheferi“, hvilket er det populære Udtryk for Indvaanerne i den røde Bygning i Reventlovsgade. Jeg er overbevist om, at det vilde bidrage meget til at simplificere Forholdet i det Hele taget og skabe Landet en mere økonomisk Jernbanedrift, end der nu findes Sted. Med Hensyn til hvad angaar Lovforslagets anden Af-deling — Pensioneringen — da er min Betragtning den, at jeg vilde finde det urigtigt, at de mange Menneſter, som ere i Statens Tjeneste og have brugt deres bedste Aar der,

fastes paa Døren eller maaske Fattigvæsenet, naar de ere opslidte, men at ville praktisere en ny Pensioneret for disse efter de gamle Regler, finder jeg ikke heldigt. Jeg sympathiserer i høi Grad med Systemet om Selvpensionering; jeg tror, at det er den Veie, man skulde slaa ind paa, ikke blot for Jernbaneembedsmænds Vedkommende, men for flere Embeds- og Bestillingsmænds Vedkommende. Det er et mærkeligt Forhold at stille Embedsmænd i overfor Landets øvrige Borgere: en Embedsmand er sikker paa sin faste Løn, og naar han ikke længer kan staa i Statens Tjeneste, saa er han sikker paa en Efterløn, saaledes, at han er reddet fra Fattigvæsenet. Alle andre Menneſter ere stillede saaledes, at de maa søge at lægge Lidt op i de gode Aar til de trange Tider. Jeg anser det for heldigt, at der her etableres en Selvpensionering, og for saa vidt denne ikke kunde strække til, kunde jo Staten give et Tilskud. Søvrigt er der et andet Forhold, som jeg skal tillade mig at benytte Leiligheden til at omtale. Det er det Forhold, hvori de Underordnede Jernbanefunktionærer nu staaar til deres Overordnede. Det forekommer mig, at det er noget beshynderligt; det er en militær Ordning, som er tilvebragt ved Jernbanevæsenet. Den Kommando, som føres i det Hele taget over det underordnede Personale, ligner mere Kommandoen i Militæretaten end en civil Institution. (Sag d: Ja, det skal saa være!) Det er en gammel Militær, som der taler, saa jeg ventte ikke at faae ham overbevist. Jeg tror, at det „militære“ Hensyn er overdrebet i høi Grad. Man har f. Ex. forbudt i en Ordre, som har Nr. 537 i Samlingen af Ordre og Bestemmelser, som vedrøre disse Forhold, Togførere, Lokomotivførere og Konduktører m. m., alle de Bestillingsmænd, som føre Togene, selv i varme Sommerdage, hvor de føre indtil 15 Mil, at gaa ind paa en Stationsrestauration og nyde saa Meget som en Baier eller et Glas Øl, og saa vidt mig bekjendt, ogsaa forbudt dem at medføre den Slags Ting i Togene. Det er en temmelig hundst Behandling lige overfor den Slags Folk. Man kan jo sige: man har set Misbrug; men hvorfor behandler man alle Jernbanevæsenets underordnede Bestillingsmænd paa denne Maade? Hvis en enkelt Togfører misbruger sin Frihed, saa kan han jo afstediges; man har Midler nok i saa Henseende. Men en saa hundst Behandling lige overfor samtlige ansatte Funktionærer anser jeg for i høi Grad utilstedelig og unødvendig. — Hvor meget jeg end har imod Lovforslaget, saaledes som det foreligger, og hvormeget jeg end kunde ønske det i mange Maader for-